

ПОРУКА
ЊЕГОВЕ СВЕСВЕТОСТИ ВАСЕЉЕНСКОГ ПАТРИЈАРХА Г. Г. ВАРТОЛОМЕЈА
МЕЂУНАРОДНОМ СИМПОСИОНУ ПОСВЕЋЕНОМ СВЕТОМЕ МАКСИМУ
ИСПОВЕДНИКУ
(Београд, 18-21. октобра 2012. године)

Преосвећени Свети Архијереји и најблаговернији клирици,
Словесњејша господо Професори,
Чеда у Господу возљубљена,

„Светлоносно и богорадосно је празновање што нас данас збраја на духовно светковање... што севања свога зраке божанске благодати ... баца на срца оних који се скупише“ (Теод. Студит, *Похвално слово на Усековање часне главе Великога Крститеља и Претече Христовог*, I, PG 99, 757). И ми мислено учествујући на тој духовној гозби у част Преподобног оца нашег Максима Исповедника, поводом 1350 година од његовог упокојења, упућујемо свима изабраним присутнима поздрав Свете Христове Велике Цркве, чији је изданак био блажени светитељ.

Светитељи су дар Божији свету, драгоцени светионици који светле у тами овога пролазног века, и примери за угледање, који нас воде ка нашем одредишту – Царству небеском. Као што је Син и Логос Божији „исти јуче и данас и у векове“ (Јевр. 13, 8), тако су и Светитељи, који преносе Његове поруке, оваплоћујући их у свом животу, притом развијајући и кристалишући учење вере, свагда актуелни, макар то и не било увек очигледно човеку нашег времена. Због тога ваше настојање, да овим Симпосионом доведете у средиште пажње и покажете колико савремен остаје наш Свети отац Максим, испитујући његово дело под различитим угловима, сматрамо важним и достојним похвале. Утолико пре што је истицање узора и духовних темеља више него икада раније постало неопходно и спасоносно, као противотров разноликом злу. Следствено овоме, навешћемо укратко нека питања која су Светитеља занимала, а ништа мање и нас.

Као прво, у средишту учења Светога Максима налази се љубав, та покретачка сила, из које је произашла свеукупна творевина а у наставку, после пада човека, и спасење кроз љубавно испражњење и оваплоћење Бога. Преподобни Отац посвећује четири стотине глава изрека руковођењу оних који хоће да стекну ову боголику врлину, покров практичног подвижништва, чију вредност у најмању руку треба истаћи и на савременском плану, и посебно у наше дане, када наметнута потрошачка култура тежи да скрајњи сваку „непроизводну“ вредност, као такву.

Вишеструко је значајно, са христолошке и сотириолошке тачке гледишта, његово разјашњење о двама природама и енергијама Богочовека (в. *Апорије*, PG 91, 1056): „примивши тело умно оживљено истински човек

постаде, изузетни човекољубац, и божанску енергију неизрецивим сједињењем, њеним срastaњем са енергијом тела, очовечивши, испунио је план спасења нас ради на 'богомужни' начин", „сам једносуштан и Богу и Оцу по божанству и сам једносуштан и нама по људској природи... зато што будући посредник Божји и човек, највише је потребно да спашава природну присност са оним за шта посредује, тиме што ће постојати и једно и друго“ (Писмо 12, Јовану Кувикуларију, PG 91, 468).

Посебно је пак занимљива, не само за богословље и подвижништво, већ и за психологију, разлика између природне и гномичке воље, то јест вољне силе душе и у сваком тренутку личносне воље сваког човека (*Диспут са Пиром*, PG 91, 293), у којима је и Господ наш Исус Христос, као савршени човек, имао удела (в. нпр. *Писмо Марину*, PG 91, 48 и даље).

Нашу пажњу посебно привлачи став који је формулисао Светитељ и по којем "ништа у постојећем није зло, него само погрешна употреба која настаје од немарности ума око природног делања" (*Главе о љубави*, III 4, PG 90, 1017), а посебно у вези са савременим еколошким проблемом Максимов исказ да „неуспешној/кривој употреби мисли следи погрешна употреба ствари“ (*Главе о љубави*, II, PG 90, 1008; в. и *Глава I*, 92, PG 90, 981), која потврђује продужени утицај греха на материјалну творевину и у наше дане, јер пропадање ове од Творца нам поверене врло добре творевине исход је духовног пропадања, као што је још Апостол народа Павле проповедао „да ће се творевина ослободити ропства пропадљивости на слободу славе деце Божије“ (Рим. 8, 21).

Завршавамо, препуштајући стручније и подробније анализе учења преподобног Оца појединачним предавањима говорника, додајући вама који својим научним доприносом учествујете на Симпосиону и онима који су се на многе начине трудили око њега, наше очинске и патријарашке молитвене жеље и благослове, и желимо молитвама Преподобног оца нашега Максима Исповедника, богат духовни род од ове у његов спомен благородне организације.

У Константинопољу, 8. октобра 2012. године
ВАРТОЛОМЕЈ вољени у Христу брат
и усрдни пред Богом молитвеник